KUNSTMAKELAAR DAPPERPLEIN

Wat leeft er in de buurt?

Reacties van bewoners, marktbezoekers en ondernemers van de Dapperbuurt, op drie ontwerpen voor een kunstwerk op het Dapperplein.

Drie marktdagen stond de kraam van de KunstMakelaar op het Dapperplein om inhoudelijke reacties te verzamelen op drie schetsontwerpen voor het kunstwerk op het Dapperplein. Dit verslag geeft geen uitslag van een stemming of peiling weer, maar brengt in beeld wat er leeft onder buurtbewoners, marktbezoekers en ondernemers.

Op de volgende pagina's vindt u per ontwerp de meest voorkomende reacties, gevolgd door een vergelijking en algemene opmerkingen over het plein zelf. De volledige lijst met reacties is te vinden in de bijlage.

De kraam van de KunstMakelaar op het Dapperplein

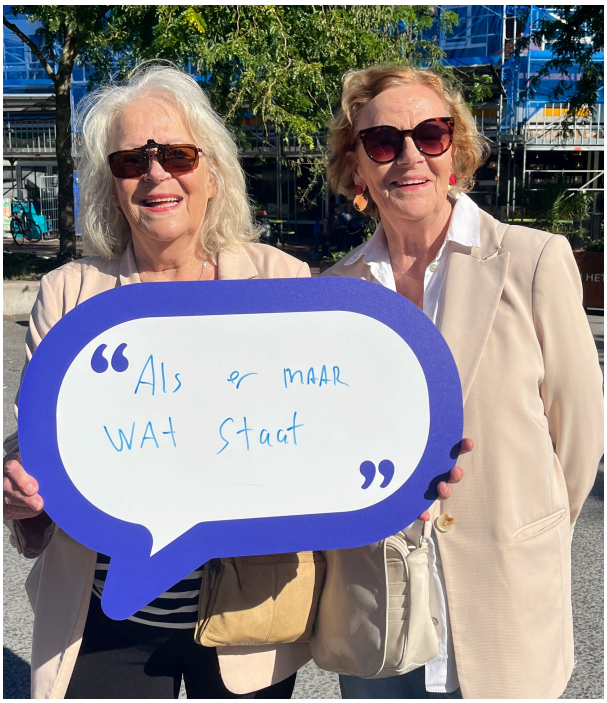

"Het maakt ons niet uit welk kunstwerk, als er maar wat staat."

In het kort

A De Dapperpaling Sarah van Sonsbeeck

Mensen zien De Dapperpaling als een ontwerp dat past bij de markt en de Dapperbuurt. Kinderen kunnen erop spelen, je kunt erop zitten en het robuuste bronzen materiaal dat verkleurt, wordt gewaardeerd. Een enkeling vindt de paling wat eng of twijfelt of mensen erop gaan zitten.

B Bestemming Dapperbuurt Willem de Haan

Dit ontwerp roept de meest uiteenlopende reacties op. Mensen vinden het gewaagd, maar ook het meest artistiek. De diversiteit en de verhalen in dit kunstwerk vinden mensen passen bij de buurt. Tegelijkertijd vinden velen het materiaal te kil en zijn ze bang dat het uitnodigt om afval achter te laten.

C Dapperbuurt mozaïek Studio Ossidiana

Dapperbuurt mozaïek kreeg de meeste enthousiaste reacties. Mensen waarderen de verschillende zitplekken, de spelletjes, de warme kleur en het materiaal. Ze zien het als een plek om elkaar te ontmoeten. Sommigen vinden het werk geen kunstwerk en er zijn veel praktische vragen over het onderhoud en de duurzaamheid.

Het plein zelf

Los van de ontwerpen kwam steeds terug dat mensen meer plekken willen om te zitten en samen te zijn. Het plein mag een levendige plek zijn, met ruimte voor het terras en voor diverse (culturele) activiteiten. Ook is er een sterke wens voor meer groen op het plein en geven mensen aan dat het plein vooral in de avonduren kil en leeg aanvoelt. Ze zien kans dat het kunstwerk ervoor zou kunnen zorgen dat het plein ook buiten de markturen een warmere en kleurrijkere uitstraling krijgt.

ONTWERP A · SARAH VAN SONSBEECK

De Dapperpaling

“De paling heeft de potentie om een icoon te worden.”

WAT BEWONERS WAARDEREN

- Speels en een beetje gek, dat past hier wel.
- De paling voelt het meest als een kunstwerk en geeft ruimte voor interpretatie.
- Herkenbaar symbool voor de Dappermarkt. Dit kan een icoon worden.
- Het materiaal: brons leeft en verkleurt. Misschien gaat er een plek glimmen die veel wordt aangeraakt. Ook de duurzaamheid van het materiaal krijgt veel positieve reacties.
- Kinderen kunnen erop spelen, als op een soort monster.

WAT ZORGEN BAART

- Er bestaat controverse over het verhaal en de persoon Lou Voorthuijzen (Lou de Palingboer).
- Zo’n grote paling is een beetje eng.
- Het is niet meteen duidelijk dat het de bedoeling is dat je op de paling kunt gaan zitten. Gaan mensen dit wel doen?

“Over de paling valt het meest te praten.”

OPEN VRAGEN EN TIPS

- Is het zitvlak niet te koud in de winter en te heet in de zomer?
- Subtiele ingedeukte vormen in het brons, die zitplekken suggereren, kunnen ervoor zorgen dat mensen sneller op de paling gaan zitten.
- De paling is een beschermde vissoort en wordt niet meer verkocht op de markt. Is dat een reden om het onderwerp te heroverwegen?

ONTWERP B · WILLEM DE HAAN

Bestemming Dapperbuurt

"Ontroerend actueel."

WAT BEWONERS WAARDEREN

- De diversiteit en de verhalen in dit kunstwerk passen bij de buurt.
- Verbindend; geeft een buurtgevoel.
- Dit kunstwerk gaat bijnamen krijgen, of je het nou mooi vindt of niet.
- Het meest artistieke ontwerp.
- Het rauwe, industriële materiaal past bij de markt.

WAT ZORGEN BAART

- Te kil en te veel metaal, op een plein dat al kil is.
- Te conceptueel. Eerder iets voor een museum.
- De stoeltjes staan te dicht op elkaar, waardoor je er niet snel gaat zitten naast een onbekende.
- Een wachtkamer is geen fijne associatie.
- Mensen gaan het kunstwerk als fietsenrek gebruiken en afval achterlaten onder de stoelen en op het bagagerek.

"Je bent al de hele tijd op reis, je wilt juist aankomen."

OPEN VRAGEN EN TIPS

- Past dit niet beter op het Oosterpoortplein bij station Muiderpoort, of kan er een link met dat station komen?
- De stoeltjes zijn in de winter koud om op te zitten. In de zomer worden ze te heet. Kan er niet ander materiaal gebruikt worden?

ONTWERP C · STUDIO OSSIDIANA

Dapperbuurt mozaïek

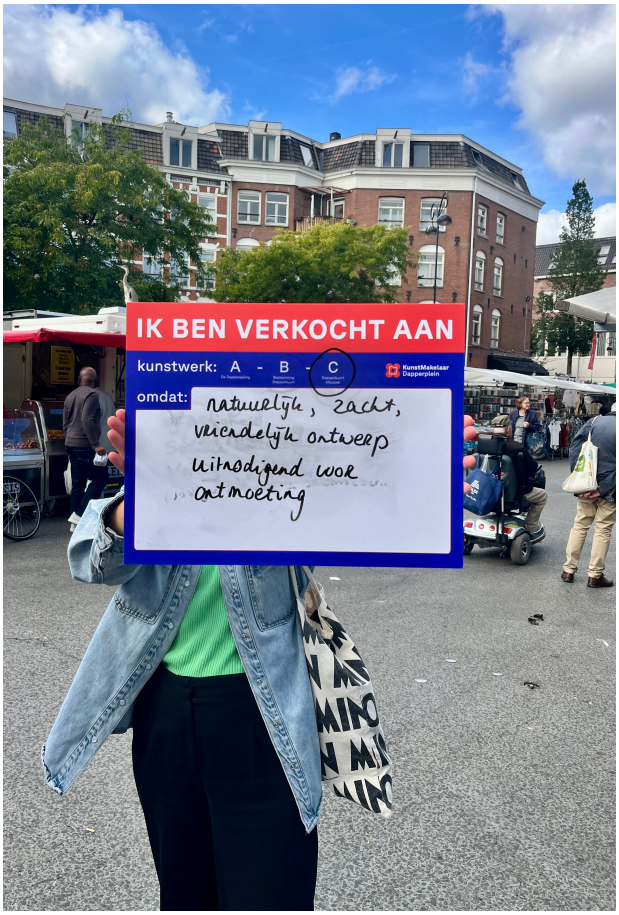

"Natuurlijk, zacht, vriendelijk ontwerp. Uitnodigend voor ontmoeting."

WAT BEWONERS WAARDEREN

- Zitplekken en tafeltjes: we missen een plek waar je kunt gaan zitten zonder iets te hoeven kopen.
- Nodigt uit tot ontmoeting, ook voor mensen die eenzaam zijn.
- Kleurrijk en warm materiaal. Vrolijkt het grijze plein op.
- Past bij de verschillende culturen en de geschiedenis van de buurt.
- Tafels met spelletjes vallen in de smaak.

WAT ZORGEN BAART

- Het plein moet niet te vol worden. Er moet ruimte blijven voor het Markttheater dat hier optreedt en de andere activiteiten die er nu plaatsvinden.
- Voor sommigen geen kunstwerk: te bedacht of te zakelijk.
- Om de hoek staat al een spel dat nauwelijks gebruikt wordt.
- Onderhoud wordt een uitdaging. Er zijn hier veel ratten en vogels (vogelpoep). Er leven zorgen over de poreusheid van het materiaal en verkleuring door zonlicht.
- Door welke groepen gaat dit gebruikt worden? Het kan ook zo populair worden, dat het vooral in de avond overlast kan bezorgen.

"Het materiaal doet mij denken aan Marokko."

OPEN VRAGEN EN TIPS

- "Er zitten nu vaak ouderen bij de McDonald's die houden van spelletjes spelen, zoals dammen en typisch Surinaamse of Marokkaanse spellen. Kunnen jullie niet achterhalen wat zij precies spelen en deze spellen een plek geven in het ontwerp? Ik weet zeker dat zij hier graag zouden willen zitten."
- Kinderen uit de buurt geven aan dat een schaakbord of een knikkerpotje leuk zou zijn om te verwerken in het kunstwerk.
- Maak het kindvriendelijk: geen scherpe punten en niet te glad.
- "Blijft er afval onder de bankjes hangen, en kunnen schoonmaakauto's erbij?"
- Kan het materiaal tegen graffiti en een hogedrukspuit? Is het niet te poreus? Denk ook aan kalkaanslag, vlekken, mos en schimmel. Is het kleurvast en kan het tegen veel zonlicht?

- Stem het roze af op de kleur van de gebouwen aan het plein. Als het te roze is, past het hier niet.
- Houd bij de plaatsing rekening met zon en schaduw. De een zit graag in de zon, de ander op hete dagen liever in de schaduw.
- Een aantal buurtbewoners en marktbezoekers wenst een watertappunt of een fonteintje, om even je handen te wassen nadat je een visje hebt gegeten.
- Een ondernemer aan het plein merkt op dat de vele duiven zich nergens kunnen wassen. Ze doen dat nu uit nood in het frituurvet van de viskraam en worden daar ziek van. Het zou mooi zijn als er een ondiep waterbad voor ze kan komen.
- Kan er niet een tribune voor het Markttheater worden toegevoegd?

Meer reacties over Dapperbuurt mozaïek

"Gezelligheid. Sociale contacten. Veilig. Nodigt uit om te ontmoeten."

"Really pretty. Inviting, makes you want to stop and stay." (Heel mooi. Uitnodigend, je wilt blijven.)

"Uitnodigend om te verblijven. Diversiteit aan mogelijke zitplekken en ruimte om te spelen. Maar blijft het materiaal wel mooi?"

"A fountain would be nice. It should be kids-friendly (no sharp points or too slippery)." (Een fontein zou fijn zijn. Maak het kindvriendelijk: geen scherpe punten en niet te glad.)

NAAST ELKAAR

Vergelijking van de reacties op de drie ontwerpen

De thema’s die tijdens de gesprekken steeds terugkwamen, zijn hieronder naast elkaar gezet en kort samengevat.

	A De Dapperpaling	B Bestemming Dapperbuurt	C Dapperbuurt mozaïek
Zitten en ontmoeten	Speels zitobject. Er is wel twijfel of mensen er daadwerkelijk op gaan zitten.	De stoeltjes zijn te dicht tegen elkaar aan geplaatst, waardoor je niet snel naast iemand gaat zitten. Het materiaal is in de winter koud om op te zitten.	Mensen geven aan dat ze zichzelf wel op dit ontwerp zien zitten. De spelletjes vallen in de smaak en er wordt vaak benoemd dat het uitnodigt om elkaar te ontmoeten.
Sfeer, kleur en materiaal	Het brons dat verkleurt valt in de smaak. Mensen zijn enthousiast over het robuuste materiaal en vinden het ‘hufterproof’.	De rauwe, industriële stijl vinden sommige mensen hier wel passen. Voor velen zijn de materialen te kil. Het ontwerp is te grijs voor dit al zeer grijze plein.	Warme, kalmerende kleuren. Veel mensen zijn enthousiast over het materiaal en de afdrukken daarin. Een enkeling vindt het te roze of maakt zich zorgen dat de kleur niet past bij de gebouwen aan het plein.
Past bij markt en buurt	De paling wordt gezien als een herkenbaar symbool voor de markt en de lokale geschiedenis. Daarnaast bestaat er controverse over het verhaal waarop de paling is gebaseerd.	De meningen zijn verdeeld. Het verhaal over de diversiteit van de buurt past, het materiaal voor velen niet.	Het overgrote deel van de mensen vindt dit ontwerp goed in de buurt passen. Meer kleur op het plein is zeer welkom, en mensen zijn gecharmeerd van de lokale elementen die in het materiaal zijn verwerkt.
Als kunstwerk	Wordt het meest gezien als een kunstwerk.	Meest gewaagd, maar voor sommigen te conceptueel.	Subtiel en toegepast. Voor sommigen te weinig een kunstwerk.
Kinderen en spel	Er wordt meermaals genoemd dat het kinderen uitnodigt om erop te klimmen en te spelen.	*Niet genoemd.*	Spelletjes spelen en afdrukken ontdekken. Tegelijkertijd twijfelen sommigen of de spellen echt gebruikt gaan worden.
Onderhoud en beheer	Meest ‘hufterproof’. Vraag over hitte en kou van het zitvlak.	Zorg over rommel in de rekken en verloedering. Ook hier komt de vraag over hitte en kou van het zitvlak vaak ter sprake.	Zorgen over hoelang het materiaal mooi blijft. Is het voldoende ‘hufterproof’?

ALGEMEEN

Opmerkingen over het plein

Veel mensen hadden ook iets te zeggen over het plein zelf, los van de drie ontwerpen.

“Meer ruimte voor kunstwerken, maar niet ten koste van activiteiten op het plein (theater, straatfeest).”

GEBRUIK VAN HET PLEIN

- Het kunstwerk moet passen bij hoe het plein gebruikt wordt.
- Meer ruimte voor kunst, maar niet ten koste van activiteiten zoals theater en straatfeesten.
- Hoop dat het horecaterras blijft. Een bewoner boven het plein ervaart dat als gezellig en goed voor de sociale controle in de avond.
- De geur van de markt blijft hangen in en onder randen. Welk kunstwerk het ook wordt, het moet goed schoon te spuiten zijn.

ZITTEN EN SAMENKOMEN

- Er mogen meer tafels en zitplekken komen.
- Geen hostile architecture. Bankjes moeten toegankelijk blijven, ook voor daklozen om op te liggen.
- Een schuilplek bij regen zou mensen uitnodigen om langer te blijven.

WAT VERDER NOG MIST

- ’s Avonds is het plein donker, kil en leeg. Misschien een kunstwerk met verlichting?
- Er is een sterke wens voor meer groen op het plein.
- Er is geen goede plek om je fiets neer te zetten en vast te maken.
- Er is geen voetbalveld in de buurt. Kinderen van 10 tot 15 kunnen hun energie nergens kwijt, want ze mogen vaak nog niet alleen naar bijvoorbeeld het Oosterpark.

“Hoe meer kunst, hoe meer gezelligheid!”

BIJLAGE- alle opgehaalde reacties

Reacties per ontwerp

Vergelijkbare opmerkingen zijn samengevoegd.

A. De Dapperpaling

PLUS

- Vrolijk en speels. De vorm en het warme materiaal passen bij de gezelligheid van het plein.
- Het meest vrije en vrolijke werk om op te zitten.
- Leuk voor kinderen; het nodigt uit om te spelen, als een soort monster. Hopelijk nemen meer mensen hun kinderen mee naar de markt.
- Echt een kunstwerk voor de Dappermarkt en een herkenbaar symbool voor de markt. Het heeft de potentie om een icoon te worden.
- Voelt het meest als een kunstwerk. Er valt het meest over te praten en het laat ruimte voor eigen interpretatie.
- Een raar, gek ding, en dat past hier juist.
- Het meest hufterproof. “Ik zie mezelf zo op die paling zitten.”
- Brons is het mooiste materiaal. Het gaat lang mee en is goed schoon te houden. Mooi hoe het leeft en verkleurt; misschien gaat er een plek glimmen die mensen vaak aanraken.
- Mensen blijven er niet te lang zitten, en dat is juist goed.
- Het persoonlijke handschrift met de verhalen is leuk, al moet de tekst het werk wel betekenis geven.
- Rustgevend.
- Mooi uitgangspunt. De connectie met de natuur is een pluspunt.
- Jaa, meer dieren!

MIN

- Eng, creepy, vies.
- “Dit is geen paling, dit lijkt op een drol.”
- Mensen gaan er niet zo snel op zitten.
- Het verhaal en de persoon van Lou de Palingboer roepen bij sommige bewoners negatieve associaties op. Volgens hen stond hij nooit op de Dappermarkt.

TIPS EN VRAGEN

- Maak duidelijk dat je erop mag en kunt zitten, bijvoorbeeld met een ingedeukte vorm in het brons die een zitplek suggereert.
- Is het zitoppervlak warm genoeg in de winter, en niet te heet in de zomer?
- Tip van een bewoner: maak er een palingfuik bij, met de tekst “Laat de vissen gaan”.
- De paling is een beschermde vissoort. Is dat een reden om het onderwerp te heroverwegen?

B. Bestemming Dapperbuurt

PLUS

- Verbindend; geeft een buurtgevoel.
- Ontroerend actueel.
- Erg grappig, dat aankomen en weggaan.
- Het verhaal en de elementen passen bij de Dappermarkt. De diversiteit en de verhalen van de buurt spreken aan.
- Het meest artistieke, speciale en gewaagde ontwerp.
- Dit werk gaat bijnamen krijgen, of je het nu mooi vindt of niet. Er valt over te praten.
- Lekker creatief. Het rauwe, industriële materiaal past bij de markt.
- Tof dat de objecten aan de bovenkant staan, dat valt extra op.
- Hoop dat het groots uitpakt, met meerdere terugkerende grote elementen en vooral veel bankjes.

MIN

- Te kil en te weinig kleur, terwijl het plein al kil is. Misschien te veel staal.
- Te industrieel; voelt ‘out of place’ op dit plein.
- Rommelig en armoedig. Nodigt uit om te klooien.
- Geeft een onveilig gevoel. Het gaat de hoogte in en ontneemt het overzicht over het plein.
- Trekt mensen aan die er gaan hangen.
- Leuk idee, maar te veel concept. Eerder iets voor een museum dan voor dit plein.
- Doet te veel denken aan het OV en aan een wachtkamer. “Ik ben blij als ik eindelijk de tram uit ben, dan ga ik op de markt echt niet hier zitten.”
- De stoeltjes staan te dicht op elkaar. Naast een onbekende zitten is prima, maar niet zo dicht.
- Communistisch beeld.
- Guur. Bij slecht onderhoud slaat het snel de verkeerde kant op.
- Blijft er straks permanent troep in de bagagerekken liggen?
- Het gaat als fietsenrek gebruikt worden; er is nu nergens plek om je fiets vast te zetten.
- Zorgen over waar het precies komt te staan.

TIPS EN VRAGEN

- Is dit niet beter op het Oosterpoortplein bij station Muiderpoort? Daar zou het wel geinig zijn. Of kan er in elk geval een link met dat station komen?
- De stoeltjes zijn in de winter koud en worden in de zomer te heet.
- De diversiteit van de buurt mag nog meer benadrukt worden.

C. Dapperbuurt mozaïek

PLUS

- Warme kleuren die rust geven. Het voelt zacht en warm, en dat kan dit plein goed gebruiken; zonder markt is het kil, grijs en soms vies. Veel beter dan al die betonnen randen.
- Neutraal en functioneel: een toegepast, praktisch kunstwerk dat de ruimte nuttig gebruikt. Het biedt veel verschillende manieren om het te gebruiken, en is ook sfeervol.
- Nodigt uit tot ontmoeting en gesprek, ook voor mensen die eenzaam zijn. Een ontmoetingsplek past hier goed. Gezellig om samen te zitten.
- Lekker veel bankjes en fijn dat er tafels komen. Er zijn nu te weinig zitplekken; vooral ouderen hebben plekken nodig om even te pauzeren. Je wilt hier zitten en een bakkie doen.
- De spellen spreken aan. “Ik zie mensen hier echt gebruik van maken; ik zou er met mijn vrienden een spelletje gaan doen.”
- Past bij de verschillende culturen en de identiteit van de buurt.
- Oosterse invloeden, doet denken aan Marrakesh en Marokko.
- Mooie bankjes, aards en natuurlijk. Het groen van de natuur gaat mooi samen met het rood.
- De kleur past bij de steen van de omgeving.
- Leuk voor kinderen om te zitten en te spelen, en leerzaam met al die fossielen.
- De afdrukken in het terrazzo van dingen van de markt maken het speels. Er valt steeds iets nieuws te ontdekken.
- De geschiedenis van de Dapperbuurt is erin verwerkt.
- Netjes, mooie materialen. Nodigt niet uit om te klooien.
- Voelt veilig.
- Het meest onderhoudsvriendelijk.

MIN

- Te zakelijk, te bedacht, geen kunstwerk. Het zijn gebruiksvoorwerpen die weinig ruimte laten voor verbeelding.
- Te druk en te veel voor het plein. Het plein wordt te vol. “Dit wordt te veel een circus. De kleur, de hoeveelheid. Nee.”
- Kil en saai. De bankjes zouden een andere kleur moeten krijgen.

- Er is om de hoek al een spel dat nauwelijks gebruikt wordt. Deze spellen worden misschien ook nooit gebruikt.
- Wie gaat het gebruiken? Zorg dat het junkies en zwervers aantrekt, of ’s avonds overlast geeft voor mensen die boven het plein wonen.

VRAGEN OVER ONDERHOUD

- Is het goed schoon te houden, en wie gaat dat doen? Blijft er afval onder de bankjes hangen, en kunnen schoonmaakauto’s erbij?
- Het lijkt snel vies te worden. Er zijn hier veel ratten en duiven; houd rekening met vogelpoep. Dit is een zorg van een marktkoopvrouw van de viskraam.
- Is het niet te poreus? Denk aan kalkaanslag en vlekken van gemorste drank.
- Hoe gaat het met graffiti? Kan het materiaal tegen een hogedrukspuit?
- Komen er mos en schimmel in de reliëfs? Hoe lang blijft het mooi?
- Is het kleurvast? Hoe blijft het roze roze, ook bij harde regen en veel zon?

TIPS EN WENSEN

- Stem het roze af op de gebouwen aan het plein. Als het te roze is, past het niet in het straatbeeld.
- Oudere mannen zitten nu vaak bij de McDonald’s te dammen en Surinaamse of Marokkaanse spellen te spelen. Zoek uit welke spellen dat zijn en geef ze een plek in het ontwerp.
- Kinderen noemen een schaakbord of een knikkerpotje.
- Maak het kindvriendelijk: geen scherpe punten en niet te glad.
- Organiseer bij de opening een schaaktoernooi.
- Let bij de plaatsing op zon en schaduw. De een zit graag in de zon, de ander op hete dagen liever in de schaduw.
- Over de plek zijn de meningen verdeeld: in het midden, of juist tussen en rond de groenvakken.
- Een watertappunt of fonteintje, om je handen te wassen na een visje.
- Een ondiep waterbad voor de duiven. Die kunnen zich nu nergens wassen en doen dat uit nood in het frituurvet van de viskraam.
- Kan er een tribune voor het Markttheater bij?

Algemeen

- Kunst fleurt de boel op. Hoe meer kunst, hoe gezelliger!
- “Het maakt mij niet uit. Als er maar wat staat.”
- “Dit wordt allemaal voor de bühne gedaan.”
- Het werk moet passen bij hoe het plein gebruikt wordt.
- Meer ruimte voor kunst, maar niet ten koste van activiteiten zoals het Markttheater en straatfeesten. Performers vrezen dat een kunstwerk in de weg staat.
- Hoop dat het horecaterras blijft. Een bewoner die boven het plein woont, ervaart dat als gezellig en als sociale controle in de avond.
- ’s Avonds is het plein donker, kil en leeg. Het kunstwerk mag het dan knusser maken, bijvoorbeeld met verlichting.
- Er mogen meer tafels komen.
- Geen hostile architecture: bankjes moeten toegankelijk blijven, ook voor daklozen om op te liggen.
- Houd rekening met de stank van de markt die onder en in de randen blijft hangen; de visboer spoelt aan het eind van de dag zijn ijs weg. Het kunstwerk moet goed schoon te spuiten zijn.
- Sterke wens voor meer groen op het plein.
- Een schuilplek voor regen, zodat mensen langer blijven om te zitten of iets te eten.
- Er is geen goede plek om je fiets neer te zetten en vast te maken.
- Er is geen voetbalveld in de buurt. Kinderen van 10 tot 15 jaar kunnen hun energie nergens kwijt, want ze mogen vaak nog niet alleen naar bijvoorbeeld het Oosterpark.
- Wat is er gebeurd met de metalen mobiel die vroeger op het plein stond?